

AUÏÉ

SUPLEMENT SETMANAU DETH DIARI **A V U I**

DISSABTE
3 GER
DE 2007
N. 95

Era Val d'Aran viu ua gran pana pendent sèt ores

Era nhèu collapse es carretères e produsís granes retengudes enes accèssi tà Baquèira

Es tecnicos d'Endesa trabalhèren pendent tota era tarde de deluns entà aparar era pana

Redaccion
ARTIES

Era darrèra setmana der an comencèc damb situacion de caos en tota era Val d'Aran pr'amor d'un talh electric inoportun que durèc mès de sèt ores en ua jornada a on, ath delà, susprenec ua nheuada qu'afectèc a tot eth parçan dempús de l'heuar-se un dia soleienc que convidauè sense dobtè a esquiar. Ath torn de 15000 esquiaires se concentrèren enes pistes, d'a on mès tard aurièn d'èster evacuats pr'amor que

FECSA ENDESA informaue qu'eth talh de provediment electric s'alongarie pendent quauques ores. Era direccion de Baquèira Beret decidic alavetz evacuar en tot emplegar es grops de gasòil entà remplaçar era manca d'energia e deslotjar as esquiaires penjats enes remontadors. Era estacion d'esquí metec a disposicion des usatgèrs veiculs entà desplaçar-les tàs lòcs a on auien parcat es coches.

Eth talh en provediment electric durèc mès de sèt ores. Tàs 15,30, Aran patie un amortament generau de consequéncies

milionàries entà toti es sectors. Tas 23,00 encara non s'auie restablit deth tot eth corrent electric en Vielha. Endesa avitalhèc d'energia primèr a Vaquèira, dempús a ua part d'Arties, Salardú e quauqui pòbles de Pujòlo e Arties e Garòs e dempús ua part de Vielha e Mijaran. En Baish Aran tornèc lèu era lum en mèter en servici eth provediment des dera central de Bossòst. Era nhèu agranic era situacion de caos e concentrèc grana quantitat de veiculs enes carretères pendent mès de sies ores.

Es compromisi des sosestacions de Vielha e Vaquèira 1500

Redaccion
VIELHA

Dempús dera pana de deluns, era companhia Endesa s'a comprometut a hèr en sies mesi eth reforç dera sosestacion de Vielha. Abantes deth pròplèu mes de junh i aurà un transformador mès de 15000 kw e parallèlament se bastirà ua naua sosestacion en Vaquèira entà atier era demana de futur dera Val de Ruda. Era companhia electrica finançarà era

Demanen era convocatòria d'un plen extraordinari entà analizar era pana

totalitat dera inversion prevista entà bastir era ampliacion dera sosestacion de Vielha. Totun era sosestacion de Vaquèira serà finançada per Ajuntament de Naut Aran, era promotora immobiliària Neu 1500 e era estacion d'esquí de Baquèira Beret.

Queisha deth Naut Aran ath Ministre

Eth Sindic d'Aran, Carlos Barrera, a manifestat eth sòn supòrt e eth deth Conselh Generau ath baile deth Naut Aran, Víctor Leon, entad açò qu'ei ara reivindicacion hèta ath ministre de Sciéncia e Tecnologia, Juan Costa, sus eth despartiment dera inversion entà bastir era sosestacion de Vaquèira.

>>> passe ara pagina que seguís

Aguesta setmana en

Es ostalèrs diden que siguec caotic e demanen responsabilitats

Naut Aran qualifique d'injust auer de pagar part dera sosestacion de Vaquèira

Maugrat eht mau temps, Aran manten era madeisha aucupacion deth 95%

►► ven dera plana anteriora

Eth Sindic Barrera didec qu'es inversions ja sigueren pactades damb era companhia dempús des hòrtes nheuades deth mes de gèr d'est'an passat. Damb eth bastiment d'aguestes naues sosestacions, era Val d'Aran non aurà de depèner d'ua soleta linha entà mantier eth corrent electric de tot eth parçan en tot auer en compde qu'eth Baish Aran podec recuperar eth provediment electric de forma rapida gràcies ara generacion electrica dera central plaçada en Bossòst.

Compromís en Parlament

Eth director generau de FECSA ENDESA, Josep Maria Rovira, se comprometec eth darrèr mes de seteme deth 2002 a invertir 3000 milions d'euros en Catalonha enquià an 2010. Era volentat ei melhorar era qualitat deth servici electric e curbir er increment dera demana.

Plen extraordinari

Es grops politics ara oposicion en Conselh Generau d'Aran vòlen reclamar ara maxima institucion aranesa ua revision des plans d'emergéncias entà hèr-les avientés as besonhs actuaus, en tot auer en compde eth creishement qu'a auut era Val enes darrèrs ans. Atau donques, eth PSC-UA e eth sòn soci ena oposicion, eth PRAG, tanben solliciten qu'era convocatória de plen servisque entà hèr ua avaloracion der impacte qu'a auut eth sector empresariu e toristic pr'amor dera pana que deishèc era Val pendent més de sèt ores a escuras.

Es ostalèrs d'Aran poirien portar ara empresa Endesa dauant deth jutge

Er ajuntament de Naut Aran qualifique "injust" auer de pagar part dera sosestacion de Vaquèira

Redaccion
VIELHA

A londeman der amortament generau eth Sindic d'Aran, Carlos Barrera, convoquèc as representants deth Grèmi d'Ostalaria dera Val d'Aran, de Torisme Val d'Aran, de Baquèira Beret e dera empresa Fecsa Endesa entà analizar era situacion e es motius que portèren ath parçan tad

amassada ampliar eth nombre de personau dera Oficina de Defensa deth Consumidor entà acuelher, enes pròplèu dies, es demanes des afectadi. Era Generalitat, pera sua part, a dubèrt un expedient informatiu a Endesa entà demanar-li qu'informe des diuersi punts claus dera pana, enter eri es installacions

afectades, e es encauses d'aguesta. Tanben demane que clarifique es mieis tecnicos tenguts entà hèr front ath malur qu'afectèc a tota era Val. Eth govèrn catalan demane a Endesa qu'acredite es revisions periodiques des installacions electricas que s'aurien de hèr de forma contunhada.

Eth govèrn catalan daurís expedient ara empresa

aguesta situacion de caos. Eth president deth Grèmi d'Ostalèrs, Juan Antonio Serrano, didec que son harti de tanti talhs. "Era companhia atiec era incidéncia en tot hèr tot çò d'impossible entà apariar eth problèma; mès ei eth tresau còp que patim ua pana d'aguest tipe". Serrano higeç qu'eth Grèmi estudiarà presentar ua demana judiciu contra era companhia electrica s'Endesa non accèpte estudiar seriosament es hèts succedits eth darrèr deluns.

Eth Conselh Generau acordèc en aguesta

Era amassada se hec ena sedença deth Conselh Generau en Vielha

LAURENT SANSÉN

Agenda

DIA DE REIS

Vaquèira

■ Deluns tàs 18,00 ores, chicolate e còca ath cant des oficines de Baquèira. Tàs 18,30 ores, arribada dera Cavaucada des Reis d'Autan en retrac ena còta 1500 e tàs 19,30 ores, Santa Missa ena glèisa de Vaquèira.

Gausac e Vielha

■ Deluns tàs 16,30 ores, es Reis arribaràn en pòble de Gausac. Tàs 18,30 enes cubèrts der Ajuntament de Vielha s'aufrirà chicolate entà toti e tàs 19,00 arribada des Reis e discors deth Rei Melchòr. Tàs 20,15 ores es Reis se desplaçaràn entath cinèma de Vielha.

Salardú

■ 1èra. Cavaucada de Reis en Salardú. Deluns, tàs 18,00 ores, es Reis d'Autan gesseràn deth Molin en direccion tar Ajuntament, contunharàn er itinerari peth carrèr Sant Andrèu, pera Plaça Major enquiara urbanizacion Santa Creu, peth carrèr Major e dempús de passar peth Camin de Baliera arribarà en Poliesportiu.

Les

■ Tàs 18,00 ena plaça der Ajuntament de Les recebuda des Reis d'Orient. Ena plaça dera glèisa se haràn diuerses activitats.

Servicis

CONSELH GENERALU	973 64 18 01
OFEA (FOMENT ARANÉS)	973 64 00 92
TORISME VAL D'ARAN	973 64 06 88
MOSSOS D'ESQUADRA	973 64 09 72
GUARDIA CIVIL	973 64 00 05
POMPIERS D'ARAN	973 64 00 80
ESPITAU VAL D'ARAN	973 64 00 06
BAQUEIRA BERET	973 63 90 00
BURÈU TORISME VIELHA	973 64 01 10
CORRÈUS	973 64 09 12
NOTARIA	973 64 00 10
RECAPTACION IMPÒSTI	973 64 02 78
MUSÈU D'ARAN	973 64 18 15
AUÉ (REDACCION)	973 64 30 51
GREMI D'HOSTALERIA	973 64 06 01
LORDÈRES	973 64 18 01

Bracs

Era pana siguec era protagonista enes lòcs d'amassada d'Aran

■ Era pana siguec un des tèmes de carrèr eth darrèr dimars. Toti es lòcs d'amassada èren boni entà parlar der eveniment. Ràbia e impoténcia per'mor que non ei eth primèr talh important que se produsís en parçan. Jamès se sap s'en quinsevolh moment se'n pòt anar era lum ena Val d'Aran. Inclús ara en tot escriuem aguesta colona. Era Val d'Aran tostemp a subergessut per èster un país modèrn, evolutiu e prospèr, mès quan es decisions sus quauquarren se prenen dehòra, e ath delà, se sage d'ua empresa privada, èm perduts.

EDITE: PREMSA CATALANA S.A.
ELABORACIÓN: GRUPCAT
news@grupcat.com

PUJÒLO

Baquèira dejà
pòt captar aigua
deth Horcalh
entà hèr nhèu

Redaccion
BAQUEIRA

Era estacion de Baquèira Beret pòirà beneficiar-se deth profitament d'aigua deth Horcalh, en municipi de Naut Aran, dempús qu'era Confederacion Idrografica der Èbre (CHE), resolvesse de forma favorabla era concession. Enter es mesi de noveme e abriu Baquèira pòirà hèr us dera naua concession que contemple era quantitat de 12,8 litres d'aigua

Es ecologistes denoncièren er ahèr per considerar qu'ère un espaci protegit

per segon entara fabricacion de nhèu artificial. Er expedient s'inicièc hè tres ans pr'amor d'ua denòncia des ecologistes qu'entenien que se sajaue d'un espaci protegit. Es grops ecologistes denonciants acusèren ara empresa Baquèira Beret, SA d'entamenar es trabalhs des captacions corresponentes, entà hèr nhèu artificial, sense compdar damb es permisi de besonh. Ara, calerà demorar qu'era meteorologia melhore entà poder amiar entà dauant es corresponenti trabalhs que permeteràn hèr es captacions d'aigua de besonh ena zòna deth Horcalh, en Montgarri, entà avitalhar de nhèu artificial Beret.

PUJÒLO

“Mundo en Armonia” recuelh fons damb un concèrt barròc en Vaquèira

Redaccion
BAQUEIRA

Era glèisa de Vaquèira siguec un an mès eth scenari deth concèrt de musica classica qu'en aquestes dates se celebre ena estacion d'esquí. Aquest concèrt a coma objectiu era recuelhuda de fons economics entà realizar es accions socials de “Mundo en Armonia”, ua associacion presidida pera

CASTIÈRO

Baquèira a inaugurat aguesta sason es nauí remontadors dera Bonaigua

AUÉ

Maugrat eth mau temps, Aran manten era madeisha aucupacion deth 95%

Era infanta Cristina, eth sòn òme Iñaki Urdangarín e es sòns hilhs dera parelha arribèren eth dia d'an nau

Redaccion
VIELHA

Era aucupacion toristica se mantierà pendent tota aguesta dimenjada peth dessús deth 95 % maugrat eth mau temps qu'afècte eth parçan pendent aquestes hèstes de Nadau. Eth pònt de cap d'an ei eth que mès dies a amassat. Comencèc eth dijaus e se demore que seguisque enquiath dimars 6 de

gèr, hèsta de Reis. Er esquí ei eth destin mès sollicitat un an mès e es usatgèrs des pistes d'esquí auràn aguesta dimenjada bon temps e fòrça nhèu dempús dera grana quantitat de centimètres acantierats enes pistes enes darrères setmanes. Era pana de deluns non a producit mès annullacions des corresponentes ad aguesta epòca.

Des deth dia d'an nau, era infanta Cristina e eth sòn òme, Iñaki Urdangarín, acompanyadi des sòns hilhs son de vacances en Baquèira Beret

Realesa en Baquèira

Era net de cap d'an la passèren en Palacio de la Zarzuela de Madrid damb era rèsta dera familia reiau.

Pendent aquestes dates ei abituau veir pes pistes araneses a membres dera Corona, maugrat qu'enguan non se demore era assistència de cap aute integrant dera familia. Eth president deth govèrn espanyòu, José María Aznar, contunhe es sues vacances ena Val d'Aran practicant esquí de hons, en tot èster eth darrèr viatge qu'ac hè coma maxim representant deth govèrn.

Eth Palai de Gèu acuelhec eth passat 29 de deseme era prumèra Gala de Nadau organizada peth Club Espòrts de Gèu Val d'Aran. En eveniment i participèren patinadors de nivèu internacionau, dera escola deth Palai e deth CEGVA

CONDES

Es aninós

Redaccion
Vielha

Eth maitin de Cap d'An era mainadèra recorrie es carrèrs de cada pòble en tot cantar as personas que trapauen: "boan jom, er Aninò", en tot demanar ua estrea pera felicitacion. Tamb eth coladís deth temps era expression a acabat per èster entenuda coma eth nòm d'aguesta estrea, en tot passar a plurau, "Bon jom es aninós!" Plan per aguest motiu, en tot coincidir tamb er inici deth nau an vos aufrim aguest conde de Mn. Jusèp Condò Sambeat sus "Es Aninós", en tot respectar era sua grafia originau

Pauét ère gourmand coumo úa padena, è esberit, mès enta't mau que ta't ben. Et día de Cap-d'An, a punta de día, se lheuèc tout dous, se metèc es pantelous, et justèt è 's mitches, è seguic en-píaus, ta nou hè rouídou sampá, touti es couártous dera casa. Quam arribáue ara porta cridáue:
- "Boun-jour-es-aninós."
- "Ah pílhou, pílhou!" -li didèc sa mare.
- "Tadacró pla, que te lhèues d'oura; nou-pas t'aná ta 'stúdi, nou."
- "Si, si: et cas ei que bous è gouanhat es aninós", diguie ét, en tout arri.
Es aninós que li aguèren de dá.
En jésse de missa, s'esdejouèc en quate esgarrapades, prenguèc úa cistalhéta è s'en

Era expression aninós, segontes Coromines, ei un remerçable arcaisme der aranès, isolat ath laguens deth domèni gascon, que proven dera expression en genitiu latin "dies anni novi"

anèc a dá 't tour p'et pobble enta amassá es aninós. En úa casa li dáuen castanhes, en iaüta escarès, en d'autes moutchets o bèt só.

Quam arribèc ena casa derá sua mairía, éra ja lou demouráue; encára nou

arribèc ara porta, li cridèc, mès escarrabelhada que ét:

- "Boun-jour-er-aninó, Pauét!"

Et praube Pauét, tout abergounhit d'aué-se dichat gouanhá es aninós per sa mairía, li aguèc de dá un chínha de tout lo que pourtáue. Sa mairía ac prenguèc; è dempus d'aué-lou hèt a cauhá è a tentá úa estouna, li tournèc ço que Pauét li auie dat è li acabèc d'ampli'ra cistalha...

È Pauét ja n'aguèc ta crouchí tout et día.

"Era Bouts dera Mountanho nº 3-4 1914".

ara que i èm

Jusèp Lois Sans

Liure

Un aguesti dies de pactes governamentaus e de constitucions de nauí govèrns demore coma important element de hons era estructuracion dera Espanha des identitats. Eth País Basc lidèra un posicionament fòrça contestat e Ibarreche ei ena enguarda de toti es observadors politics der Estat. Era prepausa de liure associacion met es peus de punta as estatalistes e genèra vielhes responses assimilacionistes o federalistes en tot depèner dera color deth qu'ath garde. Parelhament era Val d'Aran non a definit encara de forma clara era sua relacion damb Catalonha e damb era rèsta d'Espanha. Comence a èster domatge que se mos tracte coma ua comarca mès e que non se supèra aguest tracte indiscriminat e descriminatòri. Ac auem dit milèrs de viatges, non èm ua comarca de Catalonha, e encara que sigam petiti açò non ei motiu entà atemptar contra era nòsta dignitat de pòble. Felip V que tant terrible siguec entà Catalonha merquèc ua importanta diferència territoriala entara Val d'Aran. Èm un territòri diferenciat damb es madeishi drets nacionaus que Catalonha, limitats sonque pera nòsta redusida populacion; per arren mès. Ja ei ora de qué Catalonha (e Espanha) prenen en consideracion aguest hèt e hèsquen, de forma decidida, ua transferència massiva e generosa de competències (ben dotades) ath Conselh Generau d'Aran. È simpatia intellectuau, politica e personau per Ibarreche. Sò contrari e me repugne era violència presenta en País Basc e per arren deth mon la voleria en Aran e en Catalonha. Dilhèu non estarie de mès que se considerèsse era Val d'Aran coma ua "comunautat liurament associada a Catalonha". Aguesta prepausa a tota era coerència istorica e politica de besonh.

DAMB ERA COLLABORACION DETH DEPARTAMENT DE PRESIDÈNCIA DERA GENERALITAT DE CATALUNYA E DETH CONSELH GENERAU D'ARAN

